

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

S U M A R U L:

Cu stângul... — Lașitate. — Să ne trezim la realitate. — Efectele tezaurizării. — Moratoriul de 6 luni nu se mai prelungește. — Preschimbarea biletelor de 1000 Lei. — *Juris-prudențe:* Durata obligațiunii de garanție la creditele de Cont-curent. — Când trebuie plătit impozitul după dobân-

zile de capital? — *Cronica:* Reglementarea comerțului de bancă. — Uu glas euminte. — Serviciul de incasso al poștei. — Datoriile instituțiilor publice (diverse ministere) către Uzinele Electrice din țară. — Expoziția și târgul de mostre din Timișoara. — Convocare.

Cu stângul...

Partidul Liberal de sub șefia dlui I. G. Duca a întocmit un program de guvernământ. Ne-ar interesa prea puțin acest program, adus cu atâta alaiu la cunoștința opiniei publice, dacă el nu ar constitui un atac formidabil și ipocrit la adresa acelei pături din cetățenii României, care vrea să trăiască din munca proprie și cinstită.

Până acum toată lumea credea, că Partidul Liberal este stăpânit de idei conservatoare. Și dacă totuși acest partid — față de care cetățeanul, conștiu de importanța siguranței proprietății și a roadelor muncii individuale, întindea în taină tentacule nevăzute de nădejdi și încredere — a votat toate legile de conversiune de până acum, lumea a iertat pe jumătate acest gest — și el destul de nenorocit și lipsit de curaj, de altfel —, spunând, că Partidul Liberal a făcut ce a făcut numai constrâns de împrejurări.

Conversiunea însă s'a votat. Legea din 14 Aprilie a. e. a făcut enorme pagube în averea creditorilor. Creditul e complet anchilozat. În schimb, debitorii și-au văzut realizate nu numai cele mai

îndepărtate deziderate, ci și toate poftele cari au început să galopeze în ultimul timp, stimulate de pintenul politicianismului demagogic.

Flacăările focului au măturat așadar dealungul și de-alatul avutul particular, mistuind tot ce a fost mai bun și de preț.

Dar pe locul unde a ars, omul este deprins să clădească din nou.

Și astfel, după ce pârjolul a trecut, toată lumea care vrea să trăiască în această țară a început să se gândească la opera de refacere necesară. Acest fel de a cugeta și făptui îl dictează nu numai interesul individual și național al nostru, ci și înșiși legile firii cunoscute până acum.

Nimic nu poate fi mai logic sub soare.

Și totuși, împotriva legilor firești, împotriva logiceii celei mai limpezi și a celor mai sfinte interese individuale și colective, s'au găsit nu oameni izolați, ci un partid întreg, un partid mare, cu un trecut strălucit în istoria neamului, care să se pună deacurmezișul și să aprindă din nou focul distrugerii.

Impresia produsă în opinia publică de programul Partidului Liberal în partea lui financiară, a fost mai mult decât deplorabilă.

Sătulă de minciuni, cu sufletul acru până în cele mai neînsemnate cufe de jocul rușinos la care s'au dedat până acum toate partidele politice, cari, promițând în dauna avutului public și particular toate imposibilitățile, au degradat așa zisele campanii electorale în adevărată cerșetorie de voturi, compromițând în acelaș timp autoritatea legii în fața alegătorilor, mulțimea cetățenilor cu grije pentru viitorul Țării — creditori și debitori deopotrivă, — aștepta un reviriment moral din partea tuturor organizațiilor cu răspundere în viața publică.

Desiluzionați de efectele distrugătoare ale conversiunii, care a închis deodată robinetul oricărei inițiative productive, desmoșteniți de singurul mijloc în stare să aducă vre-o îmbunătățire și să asigure un progres — creditul —, debitorii de o parte, — frustrați de avut și bașjocoriți în drepturile lor asigurate prin lege, creditorii, de altă parte, trăgând dungă peste un trecut nenorocit, erau în așteptarea ahiată a unei acțiuni cumpătate, care să îmblânzească spiritele și să deschidă iarăși drumul unor raporturi economice normale.

Și aceste nădejdi, cari mijeau în sufletul fiecărui cetățean cu bun simț din această țară, se îndreptau mai ales spre cele două partide mari, cu rădăcini adânci în viața poporului nostru: Partidul Național-Liberal și Partidul Național-Țărănesc.

Se credea, că măcar acum, când ni s'a tăiat futurora respirația, fiind egali — în sfârșit — și creditori și debitori în sărăcie și nenorocire, partidele mari, recunoscând marea lor datorie în momentele de față, vor renunța la politica de aventură și, încheind un armistițiu pe chestiunea conversiunii, vor căuta, *acestea măcar*, să dea cetățenilor posibilitatea unei refaceri, de care țara are neapărată nevoie.

Lăsând la o parte calculele meschine de ordin personal, cu foloase momentane, dar cu germenul morții pentru viitor, gândul opiniei publice românești se așeza astfel lin pe singurul făgaș, care mai poate duce spre bine. Lătratul că-

teilor mărunți, strânși în jurul indivizilor suspecți ca alde Nolică Antonescu & Comp., nu putea abate pe nimeni dela această bună intențiune, care promitea să se transforme într'un legământ cuminte și binefăcător pentru toți.

Aceasta era adevărata atmosferă, care stăpânea opinia noastră publică.

Dar Partidul Liberal, spre surprinderea dureroasă a futurora, nu a recunoscut această atmosferă. În loc să aducă o mângâiere măcar, dacă nu un mijloc de alinare, el a rupt și mai adânc rana pe cale de vindecare.

Fără să vrei chiar trebuie să te întrebi: De fapt, ce vor liberalii?

Nu-și dau ei oare seama, că această acțiune, care îmbrățișează numai cauza debitorilor slabi — a acelor debitori, cari n'au plătit niciodată, nici în vremuri bune — se îneacă în ridicol?

Căci debitorii agricoli au fost satisfăcuți pe deplin prin Legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane dela 14 Aprilie a. e. Ei nu mai au ce să aștepte dela programul Partidului Liberal.

De altă parte, debitorilor urbani li s'au făcut nenumărate favoruri și înainte de a se fi legiferat conversiunea, iar ultima lege de conversiune le-a ușurat sarcina, acordându-le moratoriu și reducând dobânda la o cotă, despre care nimeni nu poate afirma, că nu este suportabilă.

În baza ușurărilor făcute până acum deci toți debitorii, cari nu s'au îndatorat peste măsură, se pot salva. Mai rămân acei, cari n'au știut să trăiască decât din datorii, pe cari nu erau obicinuiți să le plătească niciodată.

Cu aceștia vrea să se asocieze Partidul Liberal? Dela aceștia umblă să cerșească astăzi cu căciulița în mână voturile?

Dar unde rămâne vechea și frumoasa mândrie de altă dată? Trecutul acestui partid să nu mai însemne nimic oare în ochii conducătorilor actuali?

Unui individ, pentru a putea impune semenilor săi, i se cere între altele și în primul rând, caracter.

Unei organizații serioase, cum este un mare partid politic, nu i se cere oare îndeplinirea unei condițiuni asemănă-

toare prin păstrarea unei anume linii de conduită, dela care să nu existe abatere?

Cineva a pășit cu stângul...

Această enormă greșală, care pune într'o lumină absolut ridicolă un partid întreg, nu a putut trece neobservată de ochiul ager al dlui Alexandru Vaida Voevod.

Iată ce spune Primul Ministru într'un interviu acordat ziarului Curentul (No. 2.043 din 9 crt.):

„Am rămas foarte plăcut impresionat de noul program de guvernare al Partidului Național-Liberal de sub șefia d-lui Duca. Regret însă, că nu văd expuse în acest program și modalitățile practice de îndeplinire. Sper însă, că după o altă viitoare ședință a comitetului central liberal se va da de către conducerea partidului un nou comunicat, în care se va aduce la cunoștința publică și aceste posibilități.

„Pentru moment trebuie să ne împăcăm cu faptul, că Partidul Liberal, teoretic, a încercat să treacă spre stânga, până la o limită mai îndepărtată decât programul nostru de guvernământ.

„Cât de frumos este bună oară punctul referitor la problemele financiare. Se vor ierta printr'o conversiune datoriile urbane, se vor scădea în acelaș timp și impozitele! Mă întreb numai în sarcina cui vor cădea spre acoperire cele 20 miliarde Lei necesare? Va fi chemat să le achite Creditul Ipotecar Urban, Banca Românească, ori, în ultima analiză, Banca Națională? Și în acest caz, care dintre aceste bănci își va mai putea continua activitatea fără a fi și ea convertită?

„Poate însă, că toate aceste portofolii la sfârșit de cont vor cădea în sarcina Statului.

„Mă întreb numai după reducerea impozitelor, cum va putea Statul desgheta, sau desputrezi, pasivul tuturor acestor bănci?

Dar nu numai atât.

Impotriva acestui „program financiar“ se ridică chiar cei mai devotați prieteni și partizani ai Partidului Liberal. Astfel „Universul“ (No. 277 din 10 crt.), ziarul semioficios al Partidului Liberal ducist serie :

„Prin aceste declarații, Partidul Liberal deschide larg poarta supra-licitațiilor, ofertele lui fiind mănuașă de provocare a curentelor demagogice abia ațipite. De fapt, mănuașă a și fost ridicată, întâiu de Guvern, care a pus din nou în discuție revizuirea legii datoriilor private și în al doilea rând de agitatorii firmei Nolică Antonescu-Cristescu Plăpumarul și a diferitelor gârși pentru ștergerea datoriilor.

„Incât, opinia publică cuminte se întreabă: Cum se împacă asemenea soluții — profund anticapitaliste — cu caracterul burghez tradițional al Partidului Liberal? Cum va putea el înlătura dificultățile de ordin constituțional puse pe tapet ineluctabil prin decizia Inaltei Curți de Casație, cum și dificultățile financiare pe care îndeobște este cunoscut, că nu le poate suporta nici Statul, nici Banca Națională, așa cum făgăduiește, totuși, programul liberal?

„Această latură slabă din programul Partidului Liberal a fost foarte fin sesizată de dl prim ministru Vaida în interviu-ul acordat unui confrate, și i-a îngăduit să risipească ascuțite săgeți de ironie peste ceea ce constituie, după Dsa, „programul electoral financiar“ al Partidului Liberal.

„Dar odată cu chestiunea lichidării trecutului, se pune mai ales chestiunea refacerii creditului. Or, cum se poate reface acest credit prin amputarea masivă a drepturilor de creanță, prin pauperizarea creditorilor, prin caducitatea contractelor, prin destrămarea întregului așezământ al creditului?

„Se poate imagina, ca din această tabula rasa generală să renască automat, ca pasărea Phönix din cenușe, creditul și reluarea afacerilor?

„Ar fi prea temerar să o credem. Căci cu soluții, cari lasă mai departe în păstrarea debitorilor falși și proprietatea și exploatarea bunurilor, cu soluții cari suspendă în saecula saeculorum executarea — împiedecând lichidarea averilor prost administrate și odată cu aceasta firescul și salubrul proces de circulație al bunurilor — nu se desghiață nici afacerile, nici creditul. Con-

„*versioniștii noștri de toate categoriile nu țin seamă de acest adevăr elementar: Bani și bunurile sunt făcute să circule și de când e lumea ele termină prin a încăpea pe mâna celor mai activi, celor mai strângători, celor mai pricepuți, celor mai prevăzători.*

„*Ei bine, conversioniștii țin cu orice preț să se pună deacurmeșul acestui principiu milenar, și judecând după soluțiile anunțate prin noul program de guvernământ al Partidului Liberal, se pare că și el repetă greșala fatală.*

Cineva a pășit cu stângul...

Ce încredere mai poate avea opinia publică într'un partid, care își reneagă trecutul, își calcă în picioare mândria proprie și se întoarce — fără să i-o ceară nimeni — împotriva principiilor fundamentale, cari îi justifică existența?

Ce s'a ales din pecetea aristocratică, pe care cu atâta competență și hotărâre i-a imprimat-o acestui partid Ionel Brătianu?

Involuntar revine în minte refrenul lui Eminescu:

„*Iară noi, noi epigonii?*

„*Simțiri reci, harfe sdrobite,*

„*Mici la suflet, mari de pafimi...*“

Dar în felul acesta, într'o bună zi, Partidul Liberal poate arbora și steagul roșu. Cine și ce ne mai poate asigura, că nu o va face?

Cineva a pășit cu stângul...

Cine a ridiculat într'un mod atât de barbar încrederea, pe care țara o avea în Partidul Liberal?

Ce a mai rămas din demnitatea unui mare partid politic?

Cine și-a bătut joc de Partidul Liberal?

Lașitate.

Nu există un popor mai bun, blând și răbdător ca poporul român. Dacă până acum câțiva ani de zile se mai putea îndoi cineva de aceste calități, mizeriile și privațiunile îndurate de populația noastră în decursul ultimilor ani, fără murmur și protest, ilustrează până la evidență că suntem cea mai pașnică națiune.

Conducătorii noștri politici au descoperit de multă vreme aceste virtuți, căci nu rareori ne-a fost dat să auzim că poporul român „este o turmă de vite necuvântătoare și incapabilă a reacționa“.

Și pornind dela această constatare, guvernării noștri — atât cei de ieri, cât și cei de astăzi — au procedat în consecință: erijându-se în protectori și îndrumători ai națiunii au exploatat-o fără milă și fără cruțare.

Toate clasele sociale sunt deopotrivă de lovite: o fiscalitate excesivă și sălbatecă paralizază toată viața economică. Și o serie întregă de șicane cu totul inutile descurajează pe toți acei ce muncesc și produc.

Și poporul rabdă...

Se închid fabrici în mod cu totul samavolnic și fără nici o justificare, și industriașii se mulțumesc cu proteste platonice și cu rugăminți injositoare, cu toată dreptatea cauzei lor.

Zilnic organele fiscale închete procese verbale de contravenții, aplicând amenzi de sute de mii și chiar milioane lei pentru infracțiuni imaginare, și totuși cei loviți pe nedrept cerșesc mila și bunăvoința forurilor competente!...

În ajunul manevrelor se rechiziționează vehiculele în mod barbar, pe stradă — chiar încărcate cu mărfuri — fără nici un aviz prealabil, și se încercă în vagoane, de multe ori chiar fără știința proprietarilor respectivi. Se distrug averi și se cauzează pagube inutile și cetățenii privesc aproape nepăsători cum se trosește produsul muncii lor.

Se îngreunează situația industriei — destul de anemică — prin tot felul de sarcini sociale cât mai împovărătoare și fabricanții se mulțumesc numai să constate că în epoca noastră — epoca minciunii votului universal — guvernării noștri fac demagogie pe spinarea lor, provocând pe deasupra o discordie între clasele sociale.

Se jonglează cu legile economice după bunul plac și interesele partidului la putere — se produce haosul, care oprește și distruge orice activitate — și cetățenii pașnici se întrebă nedumeriți: și-au pierdut oare cu toții mințile?

De ani de zile bugetul țării nu poate fi echilibrat, cu toate sacrificiile elanelor producătoare. Și în timp ce nenumărați furnizori, pensionari, funcționari, rămân neplătiți, ziarele publică în facsimile scrisori de comisioane de sute de milioane, contracte de furnituri oneroase, de șosele costisitoare și scandaloase. Se dau în vileag afaceri veroase de milioane, de miliarde chiar — și poporul blând și răbdător se mulțumește cu un zâmbet îngerec când cel acuzat răspunde „nu mă declar“.

Și când prin imposibil — se cercetează sau se judecă un asemenea proces, țara — dela un capăt la altul — intonează imnul mușamalei...

Nesfârșite sunt fărădelegile guvernării noștri, căci nesfârșită a fost și răbdarea popo-

rului. Dar toate au un sfârșit și sunt destule simptome că s'ar putea întâmpla ca națiunea română să-și dea seama că bunătatea, blândețea și răbdarea — departe de a fi o virtute — constituie în aceste clipe o lașitate fără seamăn, o crimă față de propria-i existență.

Când această conștiință va deveni o forță activă, va fi prea târziu pentru a-i țărături pornirea oarbă numai la sancționarea celor vinovați.

Cei conștienți de primejdie să ia aminte!

Reproducem aceste juste aprecieri, cuprinzând totodată triste constatări din excelența revistă „Finanțe și Industrie“. Autorul este dl F. Hoșca.

Să ne trezim la realitate.

Ziarele noastre din capitală și din provincie s'au ocupat pe larg de adunarea națională a Sașilor, numită Sachsentag (Ziua Sașilor), ținută la 1 Octombrie a. e., în Sibiu.

Propunerile prezentate și hotărârile luate au fost discutate sub toate aspectele. Cu excepția unuia, a aspectului ce prezintă propunerea unui domn Roemer din Mediaș. Socotim că aceasta propunere-hotărâre merită să nu fie trecută cu vederea resp. cu tăcerea.

Numitul domn a propus, și, după ziarele din capitală, adunarea a aprobat, ca băncile săsești să fie scoase din mâinile capitaliștilor și în special din mâinile străinilor. *Ele (adecă băncile săsești) trebuie să ajute numai pe comercianții sași, iar aceștia să ajute numai pe țărani sași.*

Nu știm și nu voim să cercetăm cine sunt capitaliștii și străinii, vizați de dl Roemer, în a cărora mâni se afirmă, că au încăput băncile săsești.

Ne oprim numai la apelul, ca băncile săsești să ajute numai pe comercianții sași, iar aceștia să ajute numai pe țărani sași, apel, pe care în variantele: „cumpărați numai la conaționali“ („Kaufet nur bei Volksgenossen“) și „sprijiniți uncea societate de asigurare germană din țară“ și altele la fel, îl întâlnim continuu în ziarele, revistele și calendarele compatrioților noștri Sași.

În cursul veacurilor de convețuire cu conațenii noștri Sași, totdeauna favorizați de împrejurări și de stăpânitorii vremelnici, am învățat multe lucruri dela acest popor.

Un lucru însă nu s'a potrivit și nu s'a putut uni nicidecum cu firea Românilor și nu l-am învățat: exclusivismul, egoismul, intransigența și șovinismul, practicate față de noi, — Românii, totdeauna de blajinii sași.

Deși sentimente și manifestații ignobile, ele, în situația dată și în fața provocărilor continue ar fi pe deplin justificate și pentru noi.

Să învățăm acum încă ceva dela compatrioții Sași: sentimentul de solidaritate și după recepta, ce ni se oferă să lansăm, dar mai ales să urmărim, și noi, în sinul poporului nostru lozinea: nimic dela străin de neamul nostru: cumpărați numai dela țaran, industriaș și neguțător român; sprijiniți numai societățile de asigurare românești; încredințați-vă economiile numai băncilor românești etc. etc.

Să ne trezim și noi și să se trezească la realitate și d'al de dl Roemer și tovarășii.

Efectele teaurizării.

Prin teaurizarea începută la noi în 1931 s'au scos din circulațiunea normală a țării, conform unei lucrări recente, publicată de Institutul de conjunctură nu mai puțin, decât 8 miliarde 100 milioane Lei.

Retragerile totale dela bănci în 1931—1932 s-au cifrat la aproximativ Lei 25.4 miliarde, din care sumă

a) s'au expatriat, trecând granița, prin așa numită fugă-evaziune a capitalurilor 8—8¹/₂ miliarde Lei;

b) s'au investit în construcții din Octombrie 1931 — Iunie 1933: 7—8 miliarde Lei;

c) s'au depus circa Lei 780 milioane la Cassa de economii, București și

d) s'au depus la Banca Națională a României, contra recipise la vedere, disponibil în conturi de viramente sau bonuri de cassă circa Lei 3,520.000.

Total din Lei 20 miliarde 800 milioane.

Restul de Lei 4 miliarde 600 milioane., până la Lei 25 miliarde, 400 milioane, reprezintă aproximativ suma biletelor de bancă, ce se află teauriate la particulari.

Tot o teauriare formează și acumularea bancnotelor, ca depozite libere, neproducătoare de dobânzi, la banca de emisiune, în safe-uri, precum și la bănci particulare.

Cifra acestor sume este evaluată la aproximativ Lei 8 miliarde 100 milioane.

Aceste cifre impunătoare de capital neproductiv, detras circulațiunii, indică calea ce trebuie urmată. Trebuie restabilită încrederea în public și în instituttele de bani, prin legi bine chibzuite, nu ca cele aduse în ultimii ani, cari ne-au dus la marginea prăpastiei.

Moratoriul de șase luni nu se mai prelungește.

Suspendarea executărilor încetează la 15 Octombrie 1933

Ziarul „Curentul“ din 14 crt. serie:

„Se știe că Legea pentru reglementarea datoriilor urbane și rurale a prevăzut diferite categorii de debitori, pe cari i-a încadrat sub anumite condițiuni pentru a putea beneficia de dispozițiunile așa numitei conversiuni.

Dar pe lângă aceste categorii legea a prevăzut o păsuire generală de șase luni și pentru toate categoriile de datorii imobiliare fie că intrau, fie că nu intrau în prevederile cari le acordă beneficiile legii.

Acest moratoriu expirând la 15 Octombrie, diferitele categorii de interesați se așteptau la o prelungire a moratorului.

Din informațiunile noastre rezultă însă, că moratoriul de șase luni nu va mai fi prelungit. Guvernul consideră, că termenul de șase luni

nu a fost un moratoriu propriu zis, ci o păsuire, care să dea creditorilor și debitorilor, cari nu intră în conversiune, posibilitatea de a se înțelege între ei.

Această păsuire nu va mai fi prelungită, așa încât la 15 Octombrie executările vor reîncepe. Nu vor fi exceptate, potrivit legii, decât categoriile de debitori rurali și urbani, cari intră în conversiune. Aceștia urmează a începe plata ratelor respective la 1 Decembrie cor., adică peste o lună și jumătate.

De altfel ar fi și dificil să se vie azi, cu o prelungire, din cauză că Parlamentul fiind prorogată până la 15 Noembrie, o măsură de prelungire nu s'ar putea lua decât printr'un decret lege, greu de realizat în actualele împrejurări.

In asemenea condițiuni urmează, că la data de mai sus instanțele judecătorești să aplice în total dispozițiunile dreptului comun.

Preschimbarea biletelor de 1000 Lei.

— Comunicat oficial. —

Banca Națională a României aduce la cunoștința generală că, potrivit art. 30 și 92 din statutele sale, a hotărât retragerea din circulație a biletelor de 1000 Lei, înlocuindu-le parte cu un tip de aceeași valoare și parte cu bilete de 500 Lei.

Tipul noului bilet de 1000 Lei diferă de tipul actualmente în circulație numai prin înfățișarea lui multicoloră.

Înlocuirea urmând să se facă cu începere dela 16 Octombrie 1933, publicul este rugat a se prezenta, pentru preschimbare la serviciul de schimb al Băncii Naționale str. Eugen Carada, colț cu str. Băncii Naționale și la toate sucursalele și agențiile sale din țară.

Termenul până la care se poate face această preschimbare este 31 Decembrie 1933, când biletele de 1000 Lei actualmente în circulație vor înceta de a mai avea putere liberatorie.

*

Se vor retrage din circulație și monetele de Lei 100.—, cari vor fi înlocuite prin bilete de stat de aceeași valoare.

Retragerea din circulație a banenotelor de Lei 1000 și a monetei metalice de Lei 100.— s'a hotărât în urma numărărilor biletelor și monete false, constatate în circulație.

Au fost falsificate:

83.291 piese monetă metalică în valoare de 987.326 Lei.

812 monetă hârtie în valoare de 218.200 Lei.
44.352 piese de 2 Lei în valoare de 88.704 Lei.
44.939 piese de 20 Lei în valoare de 898.822 Lei.
607 piese monetă hârtie de 100 Lei în va-

loare de 60.700 Lei.

95 piese monetă hârtie de 500 Lei în valoare de 47.500 Lei.

110 piese monetă hârtie de 1000 Lei în valoare de 110.000 Lei.

Moneta metalică falsificată, reprezintă 81.92 la sută din valoarea totală a monetei falsificate, iar moneda hârtie reprezintă 18.08 la sută din valoarea totală a monetei falsificate.

Cifrele de mai sus cuprind numai cazurile de falsificare descoperite și monetele resp. bancnotele găsite la cei vinovați.

Suma pieselor false este mult mai mare.

Interesant este că cele mai multe cazuri de falsificare s'au descoperit în Ardeal.

Jurisprudențe.

Durata obligațiunii de garanție la creditele de Cont-Curent. În chestiunea: când se stinge obligațiunea de garanție luată pentru credit în cont-curent până la concurența unei sume determinate, Curtea de Apel Timișoara s. III. N. C. 521—11—1933, stabilește următoarele: Prin faptul, că debitorul principal a făcut în diferite rânduri plăți, cari întrec — la un moment dat — suma garantată, nu se stinge fidejusiunea în sensul, că orice creditare făcută ulterior acestui moment, nu ar mai privi pe garanți, căci fidejusiunea se referă la soldul contului.

*

Când trebuie plătit impozitul după dobânzile de capital? Secția III. a Trib. Arad, a adus, sub No. 1603, următoarea decizie:

Impozitul după dobânzile de capital este plătit numai dacă acele dobânzi de fapt au fost încasate; deci dobânzile scadente, dar efectiv neincasate, pentru cari s'a început procedura de încasare prin proces, sunt libere de impozit.

CRONICA

Reglementarea comerțului de bancă. În ultimul timp s'a putut afla din ziare, că la ministerul de justiție a fost întocmit un nou anteproiect de lege pentru reglementarea comerțului de bancă.

Iată și dispozițiunile mai însemnate din acest proiect:

Întreprinderile cari fac operațiuni de bancă, fie că sunt individuale, sociale, anonime sau cooperative pe acțiuni, sunt supuse noiei legi și unui control permanent, făcut de un Consiliu superior bancar, special înființat.

Intreprinderile individuale, în nume colectiv și comandită, cari fac operații de bancă, trebuie să aibă pentru București un capital de minimal de 20.000.000.— Lei, iar dacă sunt societăți anonime, un capital de 60.000.000.— Lei.

Pentru băncile din provincie, capitalul va fi stabilit pentru fiecare caz în parte, de Consiliul superior.

Fondatorii unei noi instituții de credit, trebuie să îndeplinească condițiuni speciale.

Băncile cari vor fi autorizate să primească depuneri, sunt obligate să aibă o lichiditate de cel puțin 25% față de angajamente și 8% din numerar, iar depunerile nu pot depăși de zece ori capitalul social.

Maximum de răsăminte în titluri de credit și acțiuni, e de 25 la sută din capitalul social și rezerve.

Fondatorii n'au dreptul să se împrumute dela bancă timp de 2 ani dela înființare.

Intreprinderilor existente li se acordă un termen de 5 ani pentru a se pune în coordonanță cu noua lege.

Pentru cheltuielile Consiliului superior bancar, se va percepe o taxă de o miime ($\frac{1}{1000}$) asupra capitalului băncilor plus rezervele.

Un glas cuminte. „Gazeta Plugarului“, foaia Partidului Național-Tărănesc din județul Sibiu (Nr. 2 din 8 Octombrie a. c.), sub titlul „Lămurirea legii conversiunii“, între altele, scrie următoarele:

„Sufere azi și cel care și-a depus banii la bancă, că nu-i poate ridica, suferă și cel care are să primească, iar încrederea să-ți mai dea cineva, nu mai este.

„Datoria noastră a tuturor este să ne punem pe muncă. Să nu ne ținem de clevețe și să nu ascultăm de vorbele crainicilor mincinoși. Răgazul de 5 ani, ce-l dă legea datornicilor plugari, să-l folosească pentru a-și întări gospodăria, a-și înmulți averea și banii ce-i pot agonisi să-i plătească în rate celui dela care au luat împrumut. Să nu uite nimenea, că datoria nu moare, să nu-și bată joc de cel ce l-a împrumutat, cheltuindu și agoniseala în chefuri. Termenul de 5 ani ce-l dă legea trece repede“.

Și mai departe:

„Camăta aceasta să știe toți, cari sunt datori, că trebuie plătită până la 1 Decembrie 1933“.

Cuvintele de mai sus fac cinste nu numai dlui Dr. Pompiliu Simonetti, care semnează articolul, ci și organizației Partidului Național-Tărănesc din județul Sibiu.

Deși nu facem politică de partid, ținem totuși să subliniem gestul unui om de caracter, care știe să prețuiască omenia mai presus de orice demagogie, chiar și în materie politică.

Serviciul de incasso al poștei este în plină organizare.

În București au fost cursuri speciale pentru funcționarii dela poștă, cari urmează să fie încredințați cu serviciile de incasso.

La cursuri au fost chemați 80 de funcționari din provincie dela oficiile poștale de reședință de județe, cari urmează să instrueze restul personalului dela oficiile și agențiile speciale din județe.

Datoriile instituțiilor publice (diverse ministere) către Uzinele electrice din țară, pe ultimii 5 ani, pentru curentul electric furnizat se cifrează cu impozanta sumă de Lei 65,600.000 rotund.

În 1928 aceste datorii erau de Lei 1,700.000 rotund

„ 1929	„ 4,000.000	„
„ 1930	„ 6,800.000	„
„ 1931	„ 20,000.000	„
„ 1932	„ 33,100.000	„

Au crescut deci vertiginos mai ales în ultimii 2 ani 1931 și 1932.

Creanța de Lei 65,600.000 este numai dela 68 de uzine electrice din cele 170 existente, astfel că datoriile diferitelor ministere pentru curentul electric consumat este mult mai mare.

Expoziția și târgul de mostre din Timișoara. Camera de industrie și comerț din Timișoara a luat inițiativa de a organiza o expoziție industrială de proporții mai mari, pentru a înfățișa publicului produsele atât de variate ale industriei bănățene.

S'a fixat data inaugurării expoziției și târgului de mostre din Banat pentru ziua de 28 Octombrie cu o durată de zece zile, adică până la 7 Noembrie a. c.

Direcțiunea generală a Căilor ferate române a aprobat, după cererea Camerei de Comerț, o reducere de 50% pe tot parcursul C. F. R. atât pentru persoane, cât și pentru mărfuri. Se mai acordă vizitatorilor și alte avantajii la Timișoara.

„GHORANA“ Institut de Credit și Economii s. a.,
Șomcuta-Mare.

Convocare.

Comitetul de Revizuire al Institutului de Credit și Economii „GHORANA“ s. a., din Șomcuta-Mare — pe baza Art. 195 din Codul Comercial și § 21 din statute — convoacă pe dnii acționari ai Băncii la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în localul Institutului în ziua de 25 Octombrie 1933 la orele 3 d. m., cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Alegerea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal;
2. Hotărârea în privința conducerii Institutului și în legătură cu aceasta, reorganizarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Revizuire;
3. Deciderea în privința pensiei d-nei vâd. Gheorghe Radocea;
4. Fuziunea;
5. Hotărârea referitoare la aranjarea prin compensare a datoriilor unor debitori ai Institutului. (Conform Art. 21 din Legea pentru reglementarea datoriilor agr. și urb.);
6. Modificarea Art. 4, 22, 23, 24, 25, 35 și 61 din Statute;
7. Eventualele propunerii.

Șomcuta-Mare, la 10 Septembrie 1933.

Comitetul de Revizuire.

„ȚÂNȚĂRIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Țânțari.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii „Țânțăriana“, societate pe acții în Țânțari, sunt invitați la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în ziua de 22 Octombrie 1933, ora 2 p. m., în localul școlii primare din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și Comitetului de censored, asupra rezultatului gestiunii din anul trecut 1932;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și censorilor;
4. Alegerea a 3 membri în Consiliul de administrație în locul dlor pr. Ilariu Gonțea, Ștefan Ciolan și Gheorghe Grămadă, cu mandat de 6 ani și a 1 membru în locul dlui Petru Danciu, abzis, cu mandat de 2 ani, precum și a 2 membri în Comitetul de censored în locul dlor Iosif Scorțea și Ioan Ciolan și a unui supleant în locul lui Dumitru T. Mamină;
5. Eventuale propuneri anunțate președintelui Consiliului de administrație cu cel puțin 24 ore înaintea adunării generale.

Țânțari, la 1 Octombrie 1933.

Consiliul de administrație.

Activ.	Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1932.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cassa		527.24	Capital social	711.022.—
Imprumuturi	5.600.212.—		Fond de rezervă	220.864.72
Cont-curent Ștefan Ciolan	27.153.—		Fond pt. creanțe dubioase	180.000.—
Diversi debitori	118.587.40	5.735.952.40	Fond de construcții	100.004.—
Imobile	37.429.—		Fond filantropic	13.505.53
Acțiuni	15.000.—		Depuneri spre fructificare	4.555.754.14
Reforma agrară	42.074.75		Diversi creditori	26.130.—
Mobilier	1.—		Spese de emisiune	27.283.—
Pierdere	2.984.—		Dividend	9.405.—
		5.843.968.39		5,843.968.39

Debit-Cheltuieli.	Contul Pierdere—Profit.		Credit-Venituri.	
	Lei	b.	Lei	b.
Spese generale	35.549.—		Interese-împrumuturi	65.365.—
Salare	14.400.—		Arândă	2.200.—
Chirie	4.000.—		Pierdere	2.984.—
Jetoane de prezență	7.500.—			
Remunerații	9.100.—			
		70.549.—		70.549.—

Țânțari, la 31 Decembrie 1932.

Contabil autorizat: ss. Nicolae Bărbat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: ss. Pr. Ilariu Gonțea. ss. Petru Danciu. ss. Leonte Taus. ss. Ștefan Grama.
ss. Iosif A. Ciolan. ss. Ștefan Ciolan. ss. Alexe Morariu. ss. Nicolae Bărbat.

Subsemnatul Comitet de censored am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine cu registrele institutului.

Țânțari, la 1 Octombrie 1933.

Președinte: ss. Iosif T. Scorțea. ss. Ion I. B. Popa. ss. Dumitru Gavrilă. ss. Neculae N. M. Gîmăde.